

Czerwone światło dla Jurajskiego Parku Narodowego!

Działania mające na celu ochronę różnorodności biologicznej na poziomie krajowym powinny zmierzać do poprawy ochrony naturalnego dziedzictwa przez (m.in.) ochronę najbardziej zagrożonych ekosystemów oraz gatunków i ich siedlisk przez tworzenie i powiększanie narodowej sieci obszarów chronionych (parki narodowe, rezerваты przyrody i inne), wdrożenie systemu Natura 2000.

II Polityka Ekologiczna Państwa, czyli „Strategia zrównoważonego rozwoju Polski do 2025 r.”

Rozdział 3. Cele polityki ekologicznej w zakresie jakości środowiska

Podrozdział 3.7. Różnorodność biologiczna i krajobrazowa

Artykuł 112

Warszawa, czerwiec 2000

Temat utworzenia Jurajskiego Parku Narodowego wiele razy gościł na łamach „Dzikiego Życia”. Obecnie wydaje się, że wraz ze zmianą rządu oraz odwołaniem ze stanowiska Głównego Konserwatora Przyrody prof. Zbigniewa Witkowskiego, dla Parku zapaliło się ponownie czerwone światło.

Utworzenie parku narodowego to skomplikowany proces, w który zaangażowane są jednostki administracyjne różnego szczebla oraz ośrodki naukowe. Przez ostatnie dziesięć lat zbierano dokumentację potrzebną do utworzenia Jurajskiego Parku Narodowego, jak również wydano kilka publikacji oraz zorganizowano spotkania, seminaria i konferencje poświęcone osobliwościom przyrodniczym i idei utworzenia Parku. Obecnie istnieje jedynie dokumentacja naukowa do projektu utworzenia Jurajskiego Parku Narodowego. Nie powstał natomiast projekt, który jest niezbędny przy realizacji tego typu zadań. Powinien on obejmować zarówno uwagi samorządów i społeczności lokalnej, jak również argumenty przyrodników. Brak tego projektu jest jedną z przyczyn, jakie stoją na przeszkodzie i kształtują postawę gmin, które nadal są przeciwne powstaniu Parku.

Fot. Ryszard Kulik

Proces tworzenia JPN ciągnie się już ponad dekadę. Przez ten czas wszystkie władze zapewniały, że Park powstanie. Na obietnicach jednak się skończyło. W tym czasie, kilka zaangażowanych osób ze świata nauki zebrało pełną dokumentację wartości przyrodniczych i kulturowych. Powstała grupa robocza ds. utworzenia JPN przy Wojewódzkiej Radzie Ochrony Przyrody w Katowicach.

Wiele nadziei wiązano również z prof. Zbigniewem Witkowskim, który w poprzedniej kadencji sejmu pełnił w Ministerstwie Środowiska funkcję Podsekretarza Stanu i Głównego Konserwatora Przyrody. Prof. Witkowski pochodzi z Krakowa i cała jego działalność naukowa związana była z tym ośrodkiem naukowym. W swoich wystąpieniach popierał on ideę utworzenia JPN. Zwykle decydenci pełniący najwyższe funkcje w Ministerstwie Środowiska popierają utworzenie nowych parków narodowych w regionach, z których pochodzą. Dlatego wydawało się, że północna część Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej otrzyma w końcu swoją szansę.

Zaangażowanie jednostek nie wystarczy. Chęć powołania jedyne w województwie śląskim parku narodowego muszą deklarować również władze Urzędu Wojewódzkiego, które powinny rozpocząć

wzmożoną aktywność oraz współpracę z instytucjami zajmującymi się ochroną przyrody.

Jeżeli nowy projekt parku będzie pozytywnie zatwierdzony przez wszystkie zainteresowane strony, wówczas kolejny etap obejmuje przeznaczenie środków na ten cel przez Ministerstwo Środowiska. Na koniec rząd podejmuje decyzję o utworzeniu parku narodowego.

Nie udało się utworzyć Jurajskiego Parku Narodowego podczas minionych lewicowych rządów. Być może uda się go powołać za rządów prawicowych. Na razie jednak JPN dostał czerwone światło i wygląda na to, że cały proces rozpocznie się od ponownego przygotowania dokumentacji projektu, poprzez uzgodnienia z gminami, po przedłożenie Radzie Ministrów. Aktualnie brak woli administracji rządowej i samorządowej dla utworzenia pierwszego parku narodowego w województwie śląskim nie zapowiada szybkiej zmiany światła. A jak do tego odnosi się II Polityka Ekologiczna Państwa? Mimo wszystko bądźmy optymistami.

Damian Czechowski